

הצעת החלטה למזכירות התנועה הקיבוצית בהתייחס לתנועות הנוער

טיטה לדין 26.5.2019

מאז הקמתן של התנועות הקיבוציות ותנועות הנוער, לפני יותר ממאה שנה, מתקיימים ביניהן יחסים המשתנים מעת לעת בהתאם למציאות. תנועות נוער התפצלו והתאחדו, התנועות הקיבוציות התפצלו והתאחדו, הוקמה מדינה, משבר הקיבוצים ואירועים רבים נוספים השפיעו על יחסים אלה, ושינו לעיתים גם באופן מהותי, את היחס בין הגורמים השונים ואת התפקידים שמילא כל גוף, יחסים אשר ידעו שיתופי פעולה לצד משברים עמוקים. ביטויים של שינויים אלה, ניכר פנימה בתנועות הנוער עצמן ביחסים ביניהן, וכן בקשר שלהן עם גופים הקשורים אל התנועה הקיבוצית ובקשרי העבודה והשיח עם התנועה הקיבוצית.

לאור זאת ומתוך רצון לייצר ממשקי עבודה ושיתופי פעולה משמעותיים בין תנועות הנוער לתנועה הקיבוצית ופעילויותיה, במערכות החינוך בקיבוצים ובעשייה והמעורבות בחברה הישראלית, הוחלט על הקמת צוות רחב שיבחן את הנושא ויגיש את המלצותיו למקבלי ההחלטות. הצוות אשר כולל נציגים ממזכירות התנועה, הנהלת התנועה, נציגי קיבוצים (מנהלי קהילה וחינוך), נציגי תנועות הנוער בארץ ובחו"ל, נציגי חבצלת ונציגי מועצות אזוריות, התחיל את עבודתו, אולם נכון לכתובת שורות אלה, המשימה טרם הושלמה. המהלך הנדרש כעת הוא השלמת העבודה של הצוות והגשת מסקנותיו והמלצותיו לגופי קבלת ההחלטות בתנועה הקיבוצית והתקדמות בהתאם.

אולם לאור המצב שנוצר וחוסר הוודאות לגבי העתיד, אנו מזהים חשיבות רבה בהגדרת העקרונות הבאים כבסיס להתקדמות וקבלת ההחלטות בנושא זה, כולל החלטות הביניים, עד שיוגשו המסקנות המלאות.

החינוך החברתי והערכי בקיבוצים – עקרונות:

1. מערכת החינוך בקיבוץ היא של הקיבוץ ובאחריותו לקיימה בהלימה לערכי הקהילה הקיבוצית וברוח המקום.
2. המענה החינוכי לילדים ובני הנוער בקיבוץ הוא באחריות הקיבוצים. ברשותם האחריות הכוללת למערכת החינוך בקיבוץ, ובסמכותם ניהול מסגרת חינוכית המקיימת שגרת חינוך, הכוללת פעולות ותכנים חינוכיים בהובלת מנהלי החינוך הקיבוציים.
3. פעילות תנועות הנוער בקיבוצים, מהווה חלק מהפעילות החינוכית בקיבוצים ומתפסת הרצף החינוכי, היא משלימה ותומכת ביצירת דמותו של בוגר מערכת החינוך הקיבוצי. באחריות מנהל החינוך לקדם את הפעולות המתבצעות והתכנים המועברים כך שישלימו את מערכת החינוך הקיבוצית.
4. מטה התנועה הקיבוצית, יפעל בנושאים אלה באמצעות אגף החינוך, בהובלת "שבילים" – ארגון מערכות החינוך החברתי של הקיבוצים. "שבילים" יקיים שיח מתמשך עם תנועות הנוער השונות על מנת לקדם את התאמת דרכי הפעולה והתכנים לצרכים המשתנים של הקיבוצים השונים, כך שיהוו רצף משמעותי עבור הילדים, הנוער וכלל הקהילה הקיבוצית.
5. בנוסף למהלכים שיוכלו על ידי "שבילים", אנו ממליצים לכל קיבוץ להוביל ולקיים דיון קהילתי על מקומה ותרומתה של תנועת הנוער כחלק ממערכת החינוך והקהילה הקיבוצית. ולהגיע לסיכומים המתאימים לצרכיו ואורחות חייו, ביחד עם תנועת הנוער המתאימה לאופי, לזהות ולצרכים הייחודיים של כל קיבוץ וקיבוץ.

6. התנועה הקיבוצית, תפעל להגשמת העקרונות למעורבות והשפעה בחברה הישראלית, אשר נוסחו בוועידת התנועה הקיבוצית "קיבוציונות" שהתקיימה בקיץ 2017 ובכלל זה גם הפעילות הקשורה בפעולתן של תנועות הנוער בישראל ובעולם.
7. התנועה הקיבוצית ממליצה לקיבוצים לשלב בפעילות החינוכית ערכית המתבצעת בקיבוצים, רק תנועות נוער שיקבלו עקרונות אלה כבסיס לפעולתן בחברה הישראלית.
8. קבלת העקרונות המפורטים לעיל, וביניהם הסכמה עם ערכי התנועה הקיבוצית, יעדי המעורבות החברתית של התנועה הקיבוצית, שיתוף פעולה עם מטה התנועה הקיבוצית, אגף החינוך ואגף צעירים ומעורבות בחברה, יהוו חלק מהתנאים לקבלת תמיכה מהתנועה הקיבוצית.

אנו מבקשים ממזכירות התנועה לקבל עקרונות אלה כבסיס מחייב להמשך הדיונים וקבלת ההחלטות בנושא תנועות הנוער. המשך הדיון יתקיים במסגרת הצוות שמונה לצורך זה על ידי המזכירות.

הנהלת התנועה הקיבוצית